

Bilješka.- U našem periodiku smo u br.44, str.60. donijeli prvostepenu presudu u slučaju "Teh Hu" (1969) i na str. 62. drugostepenu presudu u istom slučaju i popratili ju na str.64. i d. bilješkom. Istakli smo kako je u tom slučaju s jakim obrazloženjem Lord Denning M.R. napadao stajalište prema kojemu bi se moralo isključivo suditi u funtama i prema kojemu se ne može valorizirati nagrada za spasavanje u skladu s devalvacijom funte koja je u međuvremenu nastupila (između ugovora o spasavanju i časa kada je actio nata i časa u kojemu se sudi). U slučaju "Kozara" (1974) je Apelacioni sud stao na stajalište da se i arbitražna odluka izražena u dolarima može u Engleskoj izvršiti, ali da se u tu svrhu mora pretvoriti u funte prema tečaju na dan plaćanja.

Ova stajališta pokazuju da će možda i na unifikacijskom planu biti moguće revidirati stajališta zemalja common law-a, koje su se uvijek protivile primjeni načela da se unificirane svote odgovornosti primjenjuju prema tečaju na dan plaćanja, nego su redovito tražile ili da to bude dan kada je actio nata ili pak dan utuženja. Sadašnja fluidna međunarodna valutna situacija daje ne samo veću važnost nego i neposrednu aktualnost ovim pitanjima.

E.P.

FRANCUSKI KASACIONI SUD

Presuda od 15.X 1974.

Sté commerciale d'affrètement
et de combustibles (S.C.A.C.)
c/a Sté Marseille Fret

Prijevoz stvari morem - Naknada povećanih troškova prouzrokovanih nemogućnošću iskrcaja tereta zbog odbijanja stivadora da stavi na raspolaganje potrebna sredstva - Brodar koji od naručitelja traži naknadu ovih troškova mora dokazati da je odbijanje stivadora imalo karakter više sile, tj. da je bilo potpuno nepredvidivo

Brodar je primio na prijevoz teške komade tereta koji su bili namijenjeni za javne radove. Roba je ukrkana u Francuskoj a morala je biti iskrcana u luci Alžir. Kad je brod stigao u luku odredišta stivador koji ima monopolistički položaj odbio je brodaru staviti na raspolaganje jake dizalice koje su bile potrebne za iskrcaj

tereta. Zbog tog razloga brod je otputovao u luku Skidda gdje je teret iskrčan. Nakon iskrcaja kopnenim putem je prebačen u luku Alžir.

Brodar tuži naručitelja da mu nadoknadi troškove prijevoza tereta kopnenim putem. Apelacioni sud je tužbu odbio s navodom da se u konkretnom slučaju ne radi o razlogu na temelju čega brodar može isključiti svoju odgovornost. Prema stajalištu Apelacionog suda brodar nije dokazao da je odbijanje stivadora bilo potpuno nepredvidivo i da je prema tome imalo karakter više sile.

Kasacioni sud zaključuje da ovo stajalište suda nije ničim motivirano i da ne može kontrolirati utemeljenost njegove presude. Zbog toga ukida presudu i predmet vraća drugom apelacionom sudu na ponovno presudjivanje.

(DMF 1975, str.142)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 13.II 1974.

Sté Socapint et Sté Hempel
c/a Sté cie des Messageries
maritimes

Prijevoz stvari morem - Prijevoz kontenerima - Brodarova odgovornost - Brodar nije odgovoran za štetu u unutrašnjosti kontenera koja je nastala za vrijeme olujnog vremena, ako ne postoje vanjski znakovi oštećenja kontenera koji bi ukazivali na to da su konteneri bili slabo učvršćeni u brodu i međjusobno se sudarali

Tužitelji su primaoci, a tuženi je brodar.

Tuženi brodar (Cie des Messageries maritimes) je preuzeo na prijevoz brodom "Zambèze" od Dunkerqua do Noumeje 7 kontenera boje za Sté Socapinta (prvog tužitelja) i 5 kontenera boje za Sté Hempela (drugog tužitelja). Konteneri su bili preuzeti na prijevoz zatvoreni. Primaoci su^uodređenoj luci preuzeli kontenere bez ulaganja protesta. Kad su konteneri bili otvoreni ustanovljena je šteta, jer su u nekim kontenerima limenke boje procurile i ispraznile se.